

V

Neznalý, nadšený, plný neúmorné lásky přijímal jsem hold všeho stvoření, pochodující země, lesklé průvody, které jsem viděl v intervalech skrze purpurové zatmění, ohlušen pulsováním krve, připlývající do srdce v rytmu tohoto univerzálního pochodu všech národů. Rudolf dirigoval před mýma očima tyto batalióny a pluky, řídil slavnostní přehlídku, pln horlivosti a zájmu. On, majitel alba, jako by se dobrovolně degradoval na pobočníka a skládal hlášení slavnostně, pln zaujetí, jako přísahu, zaslepený a dezorientovaný ve své nejasné a dvojznačné roli. Nakonec vzrušen, v záchvatu jakési vášnivé velkodušnosti mi připjal jako řád na prsa – růžovou Tasmánii, hořící jako máj, a Hajdarábád, hemžící se cikánským švadroněním propletených písmen.

VI

Tehdy se ukázalo to zjevení, ta náhlá vidina rozhořelé krásy světa, tehdy přišla ta šťastná zvěst, tajemné posláni, ta speciální mise o nepoznaných možnostech života. Dokořán se otevřely obzory barevné, strmé a beroucí dech, svět se chvěl a mihotal ve svých záhybech, nebezpečně se nakláněl a hrozil vykolejením ze všech měr a pravidel.

Čím je pro tebe, drahý čtenáři, poštovní známka? Čím ten profil

Františka Josefa I. s pleší ověncenou vavřínem? Není symbolem všednosti, určením veškerých možností, zárukou nepřekročitelných hranic, do nichž je svět už navždy uzavřen?

Svět byl tenkrát ze všech stran vymezen Františkem Josefem I. a nebylo před ním úniku. Vyrůstal všude na obzoru, vynořoval se za každým rohem, jeho všudypřítomný a nevyhnutelný profil uzavíral svět na klíč jako vězení. A hle, když už jsme ztratili naději a plni hořké rezignace se vnitřně smířili s jednoznačností světa, s tou těsnou neměnností, jejímž mocným ručitelem byl František Josef I. – tu jsi znenadání, jako něco jen málo významného, otevřel přede mnou ten zásobník známek, ó Bože, dovolil jsi mi vrhnout bezděčný pohled do této knihy obestřené třpytem, do zásobníku odhalujícímu se stránku za stránkou, stále barvitějšího a až k úleku úžasnějšího a úžasnějšího . . . Kdo mi bude zazlívát, že jsem stál tenkrát oslněn, bezmocný vzrušením, a že mi z očí přeplněných září stékaly slzy. Jaký oslnivý relativismus, jaký koperníkovský čin, jaká plynulá pohyblivost všech kategorií a pojmů! Poskytl jsi tedy tolik způsobů bytí, ó Bože, tvůj svět je tedy nespočítatelný! Je to víc, nežli jsem si představoval v nejmělejších snech. Je tedy pravdivá ta časná předvídavost duše, která navzdory očividnosti tvrdošíjně hájila svůj názor, že svět je nespočítatelný!